

Groźba konfliktu międzynarodowego

z powodu wojny domowej w Hiszpanii

Protest niemiecki w obronie postrzelanych obywateli Rzeszy

LONDYN, 31.7. Przyczyną obecnego przyjazdu portugalskiego ministra spraw zagranicznych do Londynu jest przede wszystkim fakt, że wskutek wypadków hiszpańskich Monteiro, który wraz z małżonką bawił we Francji na kuracji, nie może powrócić do Portugalii. Państwo Monteiro odplyną statkiem do Lizbony jutro. W toku wczorajszego rozmowy min. Eden i min. Monteiro zastanawiali się szczególnie nad sytuacją w Hiszpanii. Min. Monteiro dał wyraźnie do zrozumienia, że aż do wyjaśnienia sytuacji i pewnego uspokojenia w Hiszpanii nie mógłby ponownie opuścić Lizbony. Monteiro jest jednym z 3-ch członków komitetu gdańskiego rady Ligi Narodów.

Wypadki w Hiszpanii tak dalece wpłynęły na sytuację międzynarodową i są uważane za tak ważne, w obliczu tych wydarzeń inne sprawy — zdaniem ministrów spraw zagranicznych W. Brytanii i Portugalii — zeszły na plan drugi.

W londyńskich kołach politycznych uważają nawet, że sytuacja w Hiszpanii wpłynęła może również na pewne opóźnienie konferencji lokarnskiej. Naogół nie jest spodziewane, aby konferencja ta zebrała się wcześniej jak w końcu września po odbyciu przez Hitlera Parteitagu, może nawet dopiero w pierwszej połowie października. W związku z tem w Londynie mówi się o możliwości przesunięcia zgromadzenia Ligi Narodów na drugą połowę października.

TANGER, 30. 7. Gen. Franco oświadczył korespondentowi Reutersa:

Sprawa już nie jest obecnie narodowa, ale międzynarodowa. Wielka Brytania, Niemcy i Włochy powinny z sympatią spojrzeć na nasze zamiary. Osobiście jestem całkowicie bezinteresowny. Jeżeli powstanie przyczyni się do zgniecia komunizmu — będę zadowolony.

Francisco dał wyraz swemu optymizmowi i oświadczył, że powstańcy nie odczuwają braku pieniędzy.

STANOWISKO WŁOCH

RZYM, 30. 7. Koła rządowe stanowczo zaprzeczają wiadomościom o tem, jakoby po stronie powstańców hiszpańskich walczył samolot włoski.

PARYŻ, 30. 7. Korespondent rzymski dziennika „Le Jour“ donosi, że rząd włoski zachowywał dotychczas ścisłą neutralność w wypadkach hiszpańskich. Obecnie jednak rządowe sfery włoskie

dały do zrozumienia, że będą musiały zmienić swe dotychczasowe stanowisko, jeżeli inne państwa będą prowadziły politykę interwencyjną. W tym wypadku Włochy poprzecznie hiszpańskich ruch narodowy. W kołach rzymskich panuje zaniepokojenie z powodu wiadomości, jakoby pewne państwa udzielały czynnej pomocy rządowi madryckiemu. Kola te wskazują, że w ten sposób wojna domowa w Hiszpanii może się przeciągnąć bardzo długo.

STANOWISKO FRANCJI

PARYŻ, 30. 7. Na posiedzeniu komisji zagranicznej Izby deputowanych min. Delbos wygłosił obszernie exposé. Mówiąc o wydarzeniach w Hiszpanii min. Delbos oświadczył, co następuje: „Rząd francuski nie dostarczył żadnego sprzętu wojennego rządowi hiszpańskiemu i nigdy nie zamierzał go dostarczać, pomimo sympatii, którą żywi dla legalnego rządu hiszpańskiego. Rząd francuski ubolewa, widząc wielki sąsiedni kraj pogrążony w krwawym zatargu. Rząd francuski zachowa nadal najściślejszą neutralność“.

Na zapytanie, jakie stanowisko zajmie Francja, jeżeli inne państwa nie zachowają neutralności, min. Delbos odpowiedział, że, jego zdaniem, niema co zastanawiać się nad tą ewentualnością, ponieważ pogłoski na ten temat już zostały zdementowane przez Włochy. Rząd francuski jest przekonany, że żadne mocarstwo europejskie nie zechce wtrącać się do tego wewnętrznego zatargu. Gdyby miało być inaczej, rząd francuski zajmie — wówczas stanowisko, ale dziś jeszcze nie może wypowiedzieć się na ten temat. W każdym razie rząd francuski uczy ni wszystko, aby uniknąć wszelkich komplikacji międzynarodowych w tej sprawie, zastrzegając sobie całkowitą swobodę działania.

Rząd francuski — jak wynika z półrządowego komunikatu — nie sprzedaje, ani nie dostarcza rządowi hiszpańskiemu broni i amunicji, jednak niema równocześnie mowy o tem, aby rząd francuski miał nakładać jakieś embargo na towary, paliwo, czy też środki transportowe lądowe, morskie, względnie powietrzne, które zakupywane byłyby przez firmy hiszpańskie od firm prywatnych francuskich.

PARYŻ, 30. 7. Dzisiaj popołudniu wylądował na lotnisku Le Bourget samolot hiszpański. Samolot ten wystartował z Madrytu dzisiaj rano, zabierając 1.500 kg. złota.

Obywatele Niemiec ranni

BERLIN, 30. 7. Z krawężnika „Koeln“ donoszą, że krawężnik „Almirante Cervera“ ostrzeliwał wczoraj Gijon i w czasie tego ostrzeliwania ranił kilku obywateli niemieckich. Jeden z raniionych zmarł. Raniionych Niemców wzięto na pokład krawężnika „Koeln“.

Dowódca krawężnika „Koeln“ złożył protest wobec komendanta krawężnika hiszpańskiego, na co otrzymał odpowiedź z wyrażeniem ubolewania z powodu tego incydentu. Dowódca okrętu linowego, kontradmirał Carls powtórzył ten protest wobec rządu hiszpańskiego w imieniu Austriaków, Szwedów i Szwajcarów, którzy są pod opieką Niemiec. W odpowiedzi na to rząd hiszpański wyraził głębokie ubolewanie.

Krawężnik „Koeln“ zabrał na pokład oprócz raniionych Niemców innych obywateli niemieckich z Gijon i Musel, a także Austriaków, Szwajcarów, Szwedów i Kubańczyków.

Drażliwa sytuacja w Tangerze

PARYŻ, 30. 7. Główna uwaga kół politycznych i prasy paryskiej skoncentrowana jest w kierunku hiszpańskiego Maroka i Tangeru. Przybył do Tangeru jeden z najsilniejszych krawężników francuskich „Suffren“. Jednocześnie doniesienia z Londynu i Gibraltaru zapowiadają przybycie na wody hiszpańskie większej części śródziemnomorskiej floty angielskiej, stacjonowanej na Malcie, chociaż już obecnie Anglia posiada na wodach hiszpańskich 37 jednostek bojowych.

Zarówno prawnicowa, jak i lewicowa prasa francuska obawia się incydentów międzynarodowych w Maroku czy Tangerze, czy nawet na wybrzeżu Hiszpanii, a w szczególności obawia się demonstracji floty niemieckiej w portach hiszpańskich.

roka i na pograniczu odbywa się przemyt broni. Pierwsze samoloty bojowe już tam przybyły. Doniesienia prasowe zapowiadają przybycie 40 samolotów bojowych włoskiego typu „Caproni“ oraz 20 niemieckich „Junkersów“. Jest to sprawa o charakterze wybitnie międzynarodowym — konkluduje „Oeuvre“.

WSPOMNIENIE 1914 R.

„Figaro“ wzywa rząd francuski do jaknajwiększej ostrożności, porównując sytuację międzynarodową, skomplikowaną przez wypadki hiszpańskie, do sytuacji z r. 1914. Znany publicysta Vladimir d'Ormesson wskazuje, że przed 22 laty blaha sprawa wywołała katastrofę światową, która pociągnęła za sobą śmierć 10 milionów ludzi. Wypadki hiszpańskie mogą mieć również bardzo poważne konsekwencje.

Prasa lewicowa z komunistyczną „Humanite“ i socjalistycznym „Populaire“ na czele drukuje odezwy międzynarodówki sekcjalistycznej i związków zawodowych,

wyrażające solidarność z klasą robotniczą w Hiszpanii i wzywające sfery robotnicze Francji do popierania walki z faszyzmem. Radykalna „Ouvre“ wskazuje na niebezpieczeństwa, jakimi miałoby Francji grozić zwycięstwo powstańców. — Zdaniem dziennika zwycięstwo powstańców, sympatyzujących z Niemcami i Włochami, oznaczałoby zagrożenie linii komunikacyjnych pomiędzy Francją a Afryką północną.

KONCENTRACJA FLOTY ANGIELSKIEJ

LONDYN, 30. 7. Z Malty donoszą: Naczelny dowódca floty angielskiej na Morzu Śródziemnym udał się dziś na pokładzie najszybszego krawężnika swej eskadry „Galatea“ do części zachodniej morza Śródziemnego. Angielskie koła rządowe na Malcie wskazują, że podróż admirała posiada wielkie znaczenie i że dowódca floty winien znajdować się tam, gdzie znajduje się większość jednostek morskich, wchodzących w skład jego eskadry.

Katastrofa włoskich samolotów

wysłanych na pomoc powstańcom hiszpańskim

CASABLANKA, 31.7. Donoszą tu o wodowaniu dwóch hydroplanów włoskich z liczby 6-ciu, które wczoraj rano przelatywały nad Saldy, lecąc z Sardinii do Maroka hiszpańskiego. Jeden z

tych samolotów skapotał, powodując śmierć 4-ch lotników. Dwóch jest rannych. Żandarmi aresztowali 6-ciu pasażerów drugiego samolotu.

Samoloty te należą do typu 3-

Żywa krew trysnęła

z przenajświętszej Hostii

WATYKAN, 30. 7. Ludność najbliższych okolic Rzymu poruszona została ostatnio niezmiernie zagadkowym zjawiskiem, które w tych dniach miało miejsce w niewielkiej wiosce Sabino, w diecezji Rieti, w odległości zaledwie ok. 100 km. od Rzymu.

Mianowicie podczas Mszy św., odprawianej przez miejscowego proboszcza Rafaela Codipietro, w chwili łamania Hostii wytrysnęła z niej żywa krew, plamą korporał, konopeum i inne znajdujące się w pobliżu przedmioty

uturgiczne. Wywołało to zrozumię, wzruszenie kapłana i poruszenie obecnych w świątyni wiernych.

Fakt, poparty dowodami rzeczowymi, przedstawiono ordynarzowi diecezji, biskupowi Massimo Rinaldiemu, który zarządził natychmiast ścisłe zbadanie zjawiska. Jak się zdaje, wykluczona jest w tym wypadku wszelka możliwość błędu lub omamienia. Zjawiskiem w Sabino zainteresowano również św. Oficjum, które istotę jego i znaczenie osądzi.

W sprawie zażść wiedeńskich

Berlin oskarża

komunistów o prowokację

BERLIN, 30. 7. Częściowe cofnięcie przez rząd austriacki amnestii wywołało w Berlinie konsternację. Twierdzą tu bowiem, że zażścia, które spowodowały to zarządzenie, spowodowane zostały przez elementy komunistyczne, pragnące osłabić porozumienie austriacko-niemieckie. Z ubolewaniem wskazują, że przede wszystkim dotkniętych zosta-

nie szereg niewinnych osób cofnięciem amnestii, podczas gdy prawdopodobnie rzeczywistym sprawcom uda się uciec bezkarnie. Wyrażają przytem głęboką nadzieję, że zarządzenie austriackie jest tylko czasowe i że nie wpłynie ujemnie na dopiero co zainaugurowane zbliżenie pomiędzy Berlinem a Wiedniem.

Prasa niemiecka zamieszcza o zażściach wiedeńskich dość ogólnikowe wiadomości, uwypuklając momenty, mające świadczyć o sprowokowaniu narodowych socjalistów przez elementy komunistyczne.

WIEDEN, 31.7. Niemieckie poselstwo w Wiedniu komunikuje, iż wśród 150 aresztowanych podczas manifestacji, która zakończyła uroczystości znicza olimpijskiego, znajdował się tylko jeden obywatel Rzeszy niemieckiej. Komunikat poselstwa zaznacza, że rząd Rzeszy sprzeciwia się nadużywaniu idei olimpijskiej dla celów politycznych.

WIEDEN, 31.7. Kanclerz Schuschnigg wygłosił przemówienie na kongresie „Pax Romana“ w Klagenfurcie, w którym — według Wiedeńskiego Biura Informacyjnego — m. in. powiedział, iż narodowy socjalizm o ile dotyczy austriackich obywateli i w granicach Austrii, jest sprawą austriacką. Zważywszy, iż narodo- wy socjalizm nie ustosunkowuje się pozytywnie do idei wolnej i niezależnej Austrii, kompromis pod tym względem jest całkowicie wyłączony.

Dyr. Jakobini powróci do Warszawy

Władze sądowo-śledcze zajęły formalności związane z przewiezieniem do Warszawy aresztowanego w b. tygodniu w Paryżu dyrektora Polsko-Belgijskiego Towarzystwa Impregnacji Drzew, Jakobiniego, który wydany zostaje Polsce na podstawie umowy o ekstradycji z Francją. Dyrektor Jakobini przebywa czasowo w więzieniu Orleańskim, a do więzienia Mokotowskiego w Warszawie przewieziony będzie w przyszłym tygodniu.

Śmiertelne oblanie

łutem

We wsi Dąbrowa, pow. siedleckiego, został obłany łutem przez swą żonę, Cecylję, 34-letni rolnik Bolesław Markiewicz.

Markiewicz, który doznał bardzo ciężkich poparzeń, w kilka godzin później, w strasznych męczarniach zmarł. Wyrodna żona przynależała do pocelnego czynu, zaznaczając, że zrobiła to przez zemstę za to, iż mąż zgnęził się nad nią i maltretował. Markiewiczową aresztowano.

Stypendjum w każdej gminie dla najzdolniejszego chłopca

P. Premier gen. Sławoj - Składkowski podpisał pismo okólne, w sprawie pomocy w kształceniu dla wybitnie zdolnych dzieci niezamożnych rolników.

Pomoc w kształceniu ma obejmować studia aż do akademickich włącznie. W tym celu każda gmina wiejska w drodze corocznej uchwały powinna utworzyć jedno stypendjum dla najzdolniejszego i najbardziej wartościowego ucz-

nia szkoły powszechnej, będącego dzieckiem rolnika danej gminy. Wysokość stypendjum powinna wynosić około 600 zł. rocznie, przyczem gdyby nader ciężki stan finansowy gminy nie pozwolił na pokrycie całkowitej kwoty stypendjum, z pomocą gminie powinien przyjąć wydział powiatowy, uzupełniając stypendjum z własnych funduszy. Akcja ta ma być zrealizowana — już w bież. r.

Bezprawne wykorzystanie urody

powodem ciekawego procesu

Liga Popierania Turystyki, w związku z wprowadzonym przez nią zniżką, bezpłatnym przewozem dzieci, wydała estetyczny plakat, który przedstawia głowę dziewczynki, zapatrzonej w kolejkę linową, kolejkę i autobus. Jak się okazało, plakat ten ma swoją historię i to dość ciekawą. Firma „Monofoto“ w celach reklamowych opublikowała szereg swych zdjęć w jednym z pism warszawskich. Między innymi było tam również zdjęcie owej ładnej dziewczynki z plakatu.

Gdy w Lidze Popierania Turystyki na specjalnym posiedzeniu

rozpatrywano projekty reklamowania bezpłatnego przejazdu dzieci i wyłoniła się kwestia afisza — postanowiono zrobić fotomontaż ze zdjęć autobusu, kolejkę linową i wylotu z kolejką linową. Kiedy plakat ukazał się na dworcach kolejowych, biurach podróży i w wielu innych miejscach — dziewczynkę z afisza poznała jej rodzina.

Uważając, że wykorzystanie urody ich dziecka do celów reklamowych nie może być bezpłatne zwrócili się do adwokata, aby ten zażądał od ligo odszkodowania za bezprawne wykorzystanie fotografii. Rodzice zażądali 5.000 złotych.

Pertraktacje w tej sprawie już się rozpoczęły. Jeśli nie dojdą do skutku — będziemy świadkami ciekawego procesu o... bezprawne wykorzystanie urody.

Zmiany w dyplomacji

W kołach politycznych utrzymują się wieści, że w niedługim czasie przejdzie na emeryturę dotychczasowy ambasador Rzplitej przy Watykanie Władysław Skrzyński. Na jego miejsce ma przejść z centrali obecny wiceminister p. Szembek.

Jako kandydatów na stanowisko podsekretarza stanu w M. S. Z. wymieniają obecnego ambasadora w Londynie p. Raczynskiego, albo też posła naszego w Bukareszcie p. Arciszewskiego. Gdyby p. Raczynski objął stanowisko wiceministra, na ambasadora naszego w Londynie wysuwana jest kandydatura p. Józefa Potockiego z centrali.

Sąd dyscyplinarny na Politechnice

Sesja sądu dyscyplinarnego na Politechnice Warszawskiej w sprawie zażścia, jakie miały miejsce na tej uczelni dn. 2 i 7 maja, nie została zakończona. Wobec przypadających ferij letnich prace sądu zawieszono. Będą one wznowione w końcu m. września r. b. Jak wiadomo, do odpowiedzialności dyscyplinarnej za spowodowanie zażścia pociągnięto 19 studentów tej uczelni.

Upadłość Komispolu

Do wydziału handlowego Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęło podanie sp. akc. tow. „Komispol“ — (Krak. Przedm. 16/18), prowadzącej handel artykułami sportowymi i podręcznikami — o ogłoszenie upadłości.

Zwolnienie z Berezy

Został zwolniony z Berezy student Politechniki Zaworski zesłany do Obozu odosobnienia, po demonstracjach 1-majowych w stolicy. (s).

Mieszkańcy Lublina

zamawiają prenumeratę

ABC — NOWINY CODZIENNE

osobiście lub telefonicznie w „Księgarni Polskiej“ Kapucyńska 1, telefon 15-78

za cenę zł. 2.30 miesięcznie z doręczaniem w domu

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 31 lipca

Dewizy: Holandia 360.45; Berlin (sp. 213.98, k. 212.92); Bruksela 89.65 (sp. 89.73, k. 89.37); Gdańsk (sp. 119.04, k. 118.46); Kopenhaga (sp. 1119.04, k. 118.40); Helsingfors (sp. 11.76, k. 11.70); Londyn 26.60 (sp. 26.67, k. 26.53); Nowy Jork (kabel) 5.31 1/2, k. 5.29; Nowy Jork (kabel) 5.30 i trzy osme (sp. 5.31 i pięć ósmych, k. 5.29 i jedna osma); Oslo (sp. 133.98, k. 133.32); Paryż 35.01 (sp. 35.08, k. 34.94); Praga 21.94; Sztokholm 137.10; Zurich 173.25; Wiedeń (sp. 99.20, k. 98.80); Montreal (sp. 5.29 1/4, k. 5.27 1/4); Medjolan (sp. 41.95, k. 41.75); Marka niem. srebrna (sp. 152.00, k. 147.00). Papiery procentowe: 7 proc. pożycz. stabilizacyjna 45.00 (w proc.); 3 proc. prem. inwest. I em. 62.00; 5 proc. państw. pożycz. premjowa dolarowa 47.50; 8 proc. L. Z. i oblig. Komun. Banku gosp. kraj. po 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i oblig. Komun.

BGK. po 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Roln. 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Roln. 83.25; 5.5 proc. L. Z. i oblig. Komun. BGK. po 81.00; 8 proc. oblig. budowlane BGK. 98.00 4/5 proc. L. Z. ziemskie seria V 45.00—44.50—44.63; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 52.50—52.00; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 47.50. Akcje: Bank Polski 95.00; Warsz. Tow. Fabryk Cukru 28.00; Węgiel 18.00; Norblin 56.00; Starachowice 30.00—30.50. Tendencja dla dewiz niejednoznaczna, dla pożyczek państwowych i listów zastawnych nieco słabsza, dla akcji niejednoznaczna. Rubel srebrny 1.60. 100 kopiejek w bilonie rosyjskim 0.75. Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. pożycz. z r. 1925 (Dillonowska) 56.00 (w proc.); 7 proc. pożycz. śląska 43.25 (w proc.); 4 proc. pożycz. konsolidacyjna 42.50—42.00.